

ΠΑΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ κ. ΑΘΑΝ. ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ (ΚΡΟΥΠ)

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ

(Γραμμένες για το «Μπουκέτο»)

Δ'.

Βασιλεύς επαράχθηκε πολύ με τις σκηνές αυτές. Άκουσε ευμενώς τους εμπόρους και έβλεπε τον πρωθυπουργό Θεοτόκη στ' Ανάκτορα την 2αν μ. μ. Ώραν. Όταν έπηγε ο τελευταίος εκεί, ο βασιλεύς, χωρίς συζητήσεις, του έδήλωσε ότι πρέπει να παρατηρή, διότι εύρισκται εις διαφωνίαν με το Στέμμα.

Τότε ο μακαρίτης Θεοτόκης του απάντησε :

—Χαιρω, Μεγαλειότατε, διότι εγώ κατέρχομαι της άρχης χάνων την δημοσιότητα μου παρά τω Λαώ, ενώ ή υμέτέρα Μεγαλειότης έπυήθησε την προς το Στέμ-

μα αγάτην των πολιτών.

Η κυβέρνηση παρητήθη πράγματι, άλλ' ο Ράλλης που ανέλαβε, βρήκε στο ταμείο μόνο 900.000 δραχμές και χρειάζοντο για το Πάσχα τρία εκατομμύρια. Έπειδή δέ, δεν τον ύπεστήριζε κι' ο Κ. Μανρωμάλης, έπρότεινε να παραμείνη και πάλι στην άρχη ο Θεοτόκης, όπως και έγινε.

Τότε συνέβη άλλο μεγάλης σημασίας γεγονός, που ήσκησε μεγάλην έπυρηση στην Έπανάστασι του 1909 : Έξερράγη στην Τουρκία το κίνημα των Νεοτούκων.

Τότε πλέον κι' ο Γαβριηλίδης άρχισε την τελευταία καμπάνια του για την Ειρηνική Έπανάστασι. Κι' έδημοσίωσε στην πρώτη σελίδα της «Ακρόπολεως» με τα μεγαλειότερα κεφαλαία στοιχεία του τυπογραφείου (των 10 πόντων !):

«Δαέ της Έλλάδος, καλείσαι ν' απαντήσης συντόμως εις τα έξης ερωτήματα :

- Είνε δυνατόν να διατελή ή Έλλάς υπό το κράτος της συναλλαγής, αν θέλει να ζήση;
- Είνε ή δεν είναι ώριμος σήμερα ή ιδέα της Ειρηνικής Έπανάστασεως, την οποίαν προ πολλού ανεπίεσεν ή «Ακρόπολις»;
- Η ιδέα της Ειρηνικής Έπανάστασεως ώριμασε. Ο λαός την θέλει, ο λαός θα την προκαλέση».

Ώστόσο, ή σύμπτυξις του Στρατιωτικού Συνδέσμου με άρχηγόν τον μακαρίτην συνταγματάρχην Ν. Ζορμπάν, ήταν πάλι γεγονός τετελεσμένου. Οι αξιωματικοί, όχι μόνον δεν το απέκρουσαν, αλλά και έπροταγάνδριζαν δημοσία, για να δημοσιορήσουν στον κόσμο καλή έντυπωσι και να έχουν μαζί τους την κοινή γνώμη.

Ο Γαβριηλίδης όμως, που ήταν ο πατέρας της αυτής της αναδιοργανωτικής κινήσεως, έπεριμενε να κινή την «Ειρηνική Έπανάστασι» ο λαός και όχι το στρατεύμα. Το στρατό τον ήθελε στη δουλειά του, χωρίς καμιά ανάμειξι στην πολιτική.

Γι' αυτό, τρεις μέρες προτού έγραφε το κίνημα, άρχισε νέα καμπάνια στην «Ακρόπολι», ή οποία φορούσε τους άναγνώστιας της :

«Εγκρίνετε το κίνημα των αξιωματικών, άναμνησμένων εις την συγκλήσαν της Βουλής και τα καθήκοντα της Κυβερνήσεως και της βασιλείας».

Την άλλη μέρα έδημοσιεύοντο απαντήσεις, που άλλες ήσαν σύμφωνες με το κίνημα και άλλες δειλές και φοβισμένες, γιατί πολλοί απέφευγαν να πούν καθαρά τή γνώμη τους.

τος. Παρόντες είναι μονάχα οι ήθοποιοί που παίζουν στην ίδια σκηνή, ο σκηνοθέτης, ο φωτογράφος και οι απαραίτητοι μηχανικοί. Ο αυτός κανόν τηρείται κι' όταν πρόκειται να γυριστούν σκηνές φιλήματος κι' άλλων ερωτικών τρυφεροτήτων. Κι' αυτό, για να έχη ή πρωταγωνίστρια το θάρρος να παίξη με φυσικότητα.

Υπάρχουν σκηνοθέτες, οι οποίοι όταν σε μια ταινία έχουν μια σκηνή που διαδραματίζεται σε κρεβάτι, γυρίζουν πρώτα αυτή για να την ξεφορτωθούν, μια ώρα άρχητερα, από πάνω τους. Άλλοι πάλι την άφηνουν τελευταία, γιατί έχουν τή γνώμη, ότι στο τέλος ήθοποιοί, σκηνοθέτες και μηχανικοί έχουν συνήθεισι πάλι μεταξύ τους και δεν αισθάνονται πάλι τή δειλία, την οποία πιθανόν να αισθανόντουσαν στην άρχη, έστο και άκουσίως.

Όσοσδήποτε, το γύρισμα μιας σκηνής... κρεββατόματος —πώς άλλωθώς να την πη κανείς;— είναι ένα από τα πιο πολύπλοκα, λεπτεπίλετα και σοβαρά ζητήματα που όφειλε να λύση ένας σκηνοθέτης. Όποτε λοιπόν βλέπετε σε κομμάτι ταινία μια όφραια πρωταγωνίστρια ζευγαλωμένη άνατανικά στο κρεβάτι της, μήν τή ζηλεύετε. Κι' αυτή κι' ο ήθοποιός που παίζει μαζί της κι' ο σκηνοθέτης κι' ο φωτογράφος, έχουνσαν προηγουμένως ποταμώς ιδρώτος.

Η Άθήνα τότε εκάθητο σε άναμμένα κάρβουνα... Ο πρωθυπουργός Ράλλης από τή μια μεριά έκανε δηλώσεις, πώς δεν φαντάζεται ποτέ να παραδούν τον όρω τους οι αξιωματικοί και πώς αν γίνει τέτοιο πράγμα, αυτός θα παρατηρή και από πρωθυπουργός και από βουλευτής ακόμα ! Είχε άρχισει δηλαδή να ριχνη νερό στο κρασί του.

Άπό την άλλη μεριά, οι αξιωματικοί έκαναν διαβούλια νυκτερινά σε διάφορα σπίτια, όπου έμαζείνοντο κατά... εκατοντάδας. Άλλά και ή Συντεχνίσις έκαναν σκέψεις και ύπουλήματα περί του πώς θα καθριζέτο αξιωμαικός στρατός και στόλος.

Άπάνω σ' αυτό τον άναθερασμό, συνέβη και το έξης :

Στην όδόν Πατησίων, που ήταν τότε ή Διευθυνσις της Άστυνομίας, το απόγευμα της 13ης Αυγούστου έπηγε ένα Άγγλικό άγμα και παρετάχθη απέξω !

Όλος ο κόσμος μαζεύτηκε τότε εκεί, νομίζοντας πώς πρόκειται περί... Άγγλικής κατοχής ! Η διαδόσεις άρχισαν να όργυζώνουν κι' ο κόσμος περμιε και τα άλλα Άγγλικά άγματα, για τήν κατοχή, από το Φάληρο, όπου είχε άγνωροβόλησει ο Άγγλικός στόλος, όπως κάθε καλοκαιρί.

Έπαναστατική άτιόσφαιρα δηλαδή στην Άθήνα άπ' άρχη σ' άρχη.

Κι' όμως το πράγμα ήταν άπλοούστατον. Οι Άγγλοι παρετάχθησαν πρό της άστυνομίας, περμιόνοντας να τους δοθή μια... αίδουσα για να διανυκτερεύσουν, επειδή είχαν έξοδο από τα πλοία οι Άγγλοι ναύτες αυτή τή βραδεία και ά... μεθούσαν.

Έπρεπε λοιπόν να δορισκεται κάπου κοντά στα κέντρα το άγμα, για να... μαζετή τους μεθυσμένους και να τους ξαναστέλην στα καράδια τους !

Το ίδιο βράδυ άπυροσβεθή να παιχθή στο «Βασιετέ» κι' ή «Άθήνα μας» του Σπανδύη, γιατί χαρακτηρίστηκε ως έπαναστατική ! Επίσης την νύχτα αυτή άτελέθη κι' ο διευθυντής της Άστυνομίας Δαυριλάτης.

Γιατί άτελέθη ο άστυνομικός Διευθυντής; ρώτησαν τον μακαρίτη Ράλλη οι δημοσιογράφοι, κι' ο πρωθυπουργός απάντησε με το γνωστό ύφος του :

—Του έστειλα προς έκτελειση κάποια διαταγή διά του ήου μου και τήν επέστρεψεν, ειπόν ότι την ώραν εκείνην έπρόκειτο να μεταβή εις Καλλιθέαν και έφοβέτο μη χάση το τραίνο ! Τον έστειλα λοιπόν τον άνθρωπο να... ήσυνήθεισε τήν άστυνομίας !

Την παραμονή του κινήματος (14 Αυγούστου) έδημοσιεύαμε στην «Ακρόπολι» διόλορη το ύπυνημα των αξιωματικών προς τήν κυβέρνηση. Συγχρόνως όμως το Φρουραρχείο, κατόπιν διαταγής του ύπυρηου των Στρατιωτικών, συνέλαβε τρεις αξιωματικούς, τους Σάρρον, Ταυτακοπούλον και Ζυμβρακάκη, που είχαν πρωτοστατήσει στη σύμπτυξι του Συνδέσμου. Έτσι έπαταχίνθη ή εκρήξις του κινήματος.

Τα μεσάνυχτα της 14ης προς τήν 15ην Αυγούστου, ημέρα Σάββατον, άρχισε ο στρατός να μαζεύεται στο Γουδί, όπου συγκεντρώθηκε όλόκληρος σχεδόν, ως τήν 4ην πρωινήν. Τήν ίδια νύχτα, ή Όυόνια ήταν γεμάτη από αξιωματικούς, που είχαν φορέσει τή χειμερινή τους στολή, με το καλοκαιρινό τους λεικό πλίκιο και τραδούσαν προς τα Παρατήματα.

—Κίνημα λοιπόν ! τους ρωτούσε ο κόσμος.

—Και βέβαια κίνημα, άπαντούσαν αυτοί, και τραδούσαν προς το Γουδί, όπου έντομεταξύ είχε πάει κι' ένα άγμα ναυτικού, 170 αξιωματικοί του Ναυτικού κι' όλος ο στρατός και οι αξιωματικοί των Άθηνών, εκτός όλίγων που είχαν σωληφρπει.

Στο Γουδί πήγε με τους πρώτους κι' ο άρχηγός της Έπανάστασεως Ζορμπάς, με τους αξιωματικούς του έπιτελειου του, μεταξύ των οποίων ήταν κι' ο μακαρίτης Θάνας Λοιδωριάς, ύπολοχαγός τότε. Ο Λοιδωριάς έγραφε συχνά στην «Ακρόπολι» ένυπόγραφα άθρα και ήχητο τακτικά στο γραφείο. Και κατόπιν όμως, μετά τήν Έπανάστασι, όταν άρχισε να δημοσιεύη τα γνωστά άθρα του Συνδέσμου με τον περίφημο τίτλο «Άνάγκη Ελληνοεπίας», στον Γαβριηλίδη κατέφυγε πάλι, καθ' ό πατέρα της Έπανάστασεως και μάλιστα της πιο εισηγικής, άφου δεν έχούθη ούτε σταγόνα αίματος, για να του τα δημοσιεύση.

Μά ο Γαβριηλίδης άρνήθηκε !

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : 'Η συνέχεια.

